

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0266/2012

2.8.2012

BETÄNKANDE

om CIA:s påstådda transport och illegala internering av fångar i europeiska länder: uppföljning av TDIP-utskottets betänkande (2012/2033(INI))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Hélène Flautre

Rådgivande utskotts föredragande (*): Sarah Ludford, utskottet för utrikesfrågor

(*): Förfarande med associerade utskott – artikel 50 i arbetsordningen

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR	22
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	29

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om CIA:s påstådda transport och illegala internering av fångar i europeiska länder: uppföljning av TDIP-utskottets betänkande (2012/2033(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt artiklarna 2, 3, 4, 6, 7 och 21,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 1, 2, 3, 4, 18 och 19,
- med beaktande av den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och protokollen till denna,
- med beaktande av FN:s relevanta instrument för mänskliga rättigheter, särskilt den internationella konventionen om medborgarliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966, konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av den 10 december 1984 och de relevanta protokollen till denna samt den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden av den 20 december 2006,
- med beaktande av artikel 5 i Nordatlantiska fördraget från 1949,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1236/2005 av den 27 juni 2005 om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning¹,
- med beaktande av Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd² och kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 20 april 2010 ”Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna: handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet” COM(2010)0171,
- med beaktande av riktlinjerna för EU:s politik gentemot tredjeländer i fråga om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och EU:s riktlinjer om dödsstraff,
- med beaktande av Bryssel förklaringen av den 1 oktober 2010, som antogs vid de parlamentariska utskottens sjätte konferens om kontroll av underrättelse- och säkerhetstjänsterna i Europeiska unionens medlemsstater,

¹ EUT L 200, 30.7.2005, s. 1.

² EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

- med beaktande av FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism, genomförd av Martin Scheinin, särskild rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen, Manfred Nowak, särskild rapportör om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, samt arbetsgruppen för frågor som rör påtvingade eller ofrivilliga försvinnanden, företrädd av dess ordförande Jeremy Sarkin¹,
- med beaktande av rapporten från FN:s råd för mänskliga rättigheter, framlagd av den särskilde rapportören om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, med inriktning på undersökningskommissioner som svar på mönster eller praxis av tortyr eller andra former av misshandel²,
- med beaktande av rapporten från Martin Scheinin, särskild rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen, med titeln ”Compilation of good practices on legal and institutional frameworks and measures that ensure respect for human rights by intelligence agencies while countering terrorism, including on their oversight” (”Sammanställning av god praxis för rättsliga och institutionella ramar och åtgärder som säkerställer underrättelseorganens respekt för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorismen, inbegripet tillsyn av dem”)³,
- med beaktande av bidragen från Europarådet – särskilt det arbete som utförts av Thomas Hammarberg, f.d. kommissarie för mänskliga rättigheter, och Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning – och av Europarådets parlamentariska församlings relevanta resolutioner, särskilt dem med titlarna ”Alleged secret detentions and unlawful inter-state transfers of detainees involving Council of Europe member states” (”Påstådda hemliga interneringar och illegala överföringar av fångar mellan stater, inbegripet stater som är medlemmar i Europarådet”)⁴ och ”Secret detentions and illegal transfers of detainees involving Council of Europe member states: second report” (”Hemliga interneringar och illegala överföringar av fångar där stater som är medlemmar i Europarådet har deltagit: andra rapporten”)⁵ samt rapporten från den parlamentariska församlingens utskott för rättsliga frågor och mänskliga rättigheter med titeln ”Abuse of state secrecy and national security: obstacles to parliamentary and judicial scrutiny of human rights violations” (”Missbruk av statshemligheter och av den nationella säkerheten: hinder mot parlamentarisk och rättslig kontroll av överträdelser av mänskliga rättigheter”)⁶,
- med beaktande av följande mål i Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna: al-Nashiri mot Polen, Abu Zubaydah mot Litauen, Abu Zubaydah mot Polen och el-Masri mot ”f.d. jugoslaviska republiken Makedonien”, som avgjordes i stor avdelning den 16 maj 2012,

¹ A/HRC/13/42, 19.2.2010.

² A/HRC/19/61, 19.2.2010.

³ A/HRC/14/46, 17.5.2010.

⁴ Resolution 1507 (2006).

⁵ Resolution 1562 (2007).

⁶ Dok. 12714, 16.9.2011.

- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2009 om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst – Stockholmsprogrammet¹,
- med beaktande av sina resolutioner av den 14 februari 2007² och 19 februari 2009³ om CIA:s påstådda användning av europeiska länder för transport och illegal internering av fångar,
- med beaktande av sina resolutioner om Guantánamo, särskilt av den 9 juni 2011 om Guantánamo: det förestående beslutet om dödsstraff⁴, av den 4 februari 2009 om återvändande och återflyttning av fångar från Guantánamolägre⁵ och av den 13 juni 2006 om Guantánamofångarnas situation⁶, samt av sin rekommendation till rådet av den 10 mars 2004 om Guantánamofångarnas rätt till en rättvis rättegång⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 15 december 2010 om situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen (2009) – institutionella aspekter efter Lissabonfördragets ikraftträdande⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 14 december 2011 om EU:s strategi för terrorismbekämpning: viktiga framsteg och kommande utmaningar⁹,
- med beaktande av det tal som kommissionens vice ordförande Jacques Barrot höll i Strasbourg den 17 september 2008¹⁰,
- med beaktande av kommissionens uttalanden om behovet av att de berörda medlemsstaterna genomför undersökningar av anklagelserna om deltagande i CIA:s program för överlämnande och hemlig internering, och av de handlingar som kommissionen överlämnade till föredraganden, bland annat fyra skrivelser som skickades till Polen, fyra till Rumänien och två till Litauen mellan 2007 och 2010,
- med beaktande av kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 15 oktober 2003 om artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen – Att respektera och främja unionens värden (COM(2003)0606),
- med beaktande av skrivelsen av den 29 november 2005 från EU:s ordförandeskap till Förenta staternas utrikesminister Condoleezza Rice, i vilken man begärde ett klagande från Förenta staternas sida om dessa rapporter (påstådd internering eller transport av misstänkta terrorister in i eller genom vissa EU-medlemsstater) i hopp om att detta skulle dämpa parlamentets och allmänhetens oro,

¹ EUT C 285 E, 21.10.2010, s. 12.

² EUT C 287 E, 29.11.2007, s. 309.

³ EUT C 76 E, 25.3.2010, s. 51.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2011)0271.

⁵ EUT C 67 E, 18.3.2010, s. 91.

⁶ EUT C 300 E, 9.12.2006, s. 136.

⁷ EUT C 102 E, 28.4.2004, s. 521.

⁸ EUT C 169 E, 15.6.2012, s. 49.

⁹ Antagna texter, P7_TA(2011)0577.

¹⁰ SPEECH/08/716, ”Une politique visant à assurer l’effectivité des droits fondamentaux sur le terrain” (”En politik som ska säkerställa att de grundläggande rättigheterna verkligen respekteras”).

- med beaktande av rådets (allmänna frågor och yttre förbindelser) 2748:e och 2749:e möte den 15 september 2006, då man diskuterade punkten ”Kampen mot terrorism – hemliga fångelser”,
- med beaktande av EU:s uttalande av den 7 mars 2011 vid FN:s råd för mänskliga rättigheters 16:e sammanträde angående FN:s gemensamma undersökning om hemlig internering, som har nämnts ovan,
- med beaktande av artikeln ”Counter-terrorism and human rights” (”Terrorismbekämpning och mänskliga rättigheter”) av Villy Sovndal, Gilles de Kerchove och Ben Emmerson, publicerad i *European Voice* den 19 mars 2012,
- med beaktande av svaret av den 5 december 2005 från Förenta staternas utrikesminister Condoleezza Rice på EU-ordförandeskapets skrivelse av den 29 november 2005, i vilket det meddelas att överlämnande är ett mycket viktigt verktyg i kampen mot terrorismen och att det är inte bara Förenta staterna, eller den nuvarande regeringen, som använder det, samtidigt som man tillbakavisar påståendena om att Förenta staterna har deltagit direkt i tortyr och betonar att ”syftet” med överlämnandena inte var att den överlämnade personen skulle torteras, och av uttalandena av Förenta staternas utrikesminister Condoleezza Rice som bekräftar att Förenta staterna respekterar sina partnerländers suveränitet¹,
- med beaktande av Förenta staternas f.d. president George W. Bushs erkännande, i sitt tal den 6 september 2006 i östra rummet (East Room) i Vita huset, av befintligheten av CIA-ledda program för överlämnande och hemlig internering, inbegripet operationer utomlands,
- med beaktande av George W. Bushs memoarer, som publicerades den 9 november 2010,
- med beaktande av den icke hemligstämplade versionen av CIA-inspektören general John Helgersons rapport från 2004, som publicerades i augusti 2009, om CIA:s förhållanden under Bush-eran,
- med beaktande av Internationella rödakorskommitténs rapport från 2007 om behandlingen av 14 ”särskilt värdefulla fångar” i CIA:s förvar, som offentliggjordes 2009,
- med beaktande av de olika initiativ som tagits på nationell nivå för att reda ut medlemsstaternas deltagande i CIA:s program för överlämnande och hemlig internering, bland annat den pågående utredningen i Danmark och tidigare utredningar i Sverige, de pågående brottsutredningarna i Polen och Förenade kungariket, tidigare straffrättsliga förfaranden i Italien, Tyskland, Litauen, Portugal och Spanien, den partiövergripande parlamentariska utredningen i Förenade kungariket och tidigare parlamentariska utredningar i Tyskland, Litauen, Polen och Rumänien,

¹ ”Remarks en route to Germany”, pressfrågestund med Condoleezza Rice, Berlin, den 5 december 2005, och ”Press Availability at the Meeting of the North Atlantic Council”, Bryssel, den 8 december 2005.

- med beaktande av den portugisiska rättsliga utredningen som pågått i två år och som plötsligt avslutades 2009,
 - med beaktande av resultaten av de nationella utredningar som redan har genomförts i vissa medlemsstater,
 - med beaktande av det stora antalet rapporter i medierna och bedrivandet av undersökande journalistik, i synnerhet bland annat rapporterna från ABC News 2005¹ och 2009² och Washington Post 2005³, utan vilka fallen av överlämnande och internering skulle ha förblivit hemliga,
 - med beaktande av forskning, undersökningar och rapporter som gjorts av oberoende forskare, organisationer i det civila samhället och nationella och internationella icke-statliga organisationer sedan 2005, främst Human Rights Watch⁴, Amnesty International och Reprieve,
 - med beaktande av utfrågningarna i utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) den 27 mars 2012 och i underutskottet för mänskliga rättigheter den 12 april 2012, LIBE-delegationens besök i Litauen den 25–27 april 2012, föredragandens besök i Polen den 16 maj 2012 och alla skriftliga och muntliga bidrag som föredraganden har mottagit,
 - med beaktande av den gemensamma begäran om färdplansdata, som lades fram för Eurocontrols direktör av ordföranden för utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och föredraganden den 16 april 2012, och av det omfattande svaret från Eurocontrol, som mottogs den 26 april 2012,
 - med beaktande av kommentaren från GD IPOL med titeln ”The results of the inquiries into the CIA's programme of extraordinary rendition and secret prisons in European states in light of the new legal framework following the Lisbon Treaty” (PE 462.456),
 - med beaktande av artiklarna 48 och 50 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor samt yttrandet från utskottet för utrikesfrågor (A7-0266/2012), och av följande skäl:
- A. Europaparlamentet har fördömt CIA:s program för överlämnande och hemlig internering som omfattar flera överträdelser av de mänskliga rättigheterna, däribland illegal och godtycklig internering, tortyr och annan misshandel, överträdelser av

¹ Sources Tell ABC News Top Al Qaeda Figures Held in Secret CIA Prisons (Enligt ABC News källor hålls nyckelpersoner från al-Qaida i hemliga CIA-fängelser), ABC News, 5.12.2005.

² Lithuania Hosted Secret CIA Prison To Get "Our Ear" (Litauen inhyste ett hemligt CIA-fängelse för att ”få förtroende”), ABC News, 20.8.2009.

³ CIA Holds Terror Suspects in Secret Prisons (CIA håller terrormisstänkta i hemliga fängelser), 2.11.2005, och Europeans Probe Secret CIA Flights (Europeer undersöker hemliga CIA-flyg), Washington Post, 17.11.2005.

⁴ Bland andra Human Rights Watchs uttalande om Förenta Staternas hemliga interneringsanläggningar i Europa, 6.11.2005, Amnesty International Europes rapport ”Open secret: Mounting evidence of Europe’s complicity in rendition and secret detention”, 15.11.2010, och rapporten ”Rendition on Record: Using the Right of Access to Information to Unveil the Paths of Illegal Prisoner Transfer Flights”, 15.12.2011.

principen om ”non-refoulement” och ofrivilliga försvinnanden. Parlamentets tillfälliga utskott för CIA:s påstådda användning av europeiska länder för transport och illegal internering av fångar (nedan kallat *det tillfälliga utskottet*) har dokumenterat CIA:s användning av europeiskt luftrum och territorium och har sedan dess upprepat sitt krav på fullständiga utredningar av de nationella regeringarnas och myndigheternas samarbete kring CIA-programmet.

- B. Europaparlamentet har vid flera tillfällen begärt att kampen mot terrorism till fullo ska respektera människans värdighet, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, även inom internationellt samarbete på området, på grundval av den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt nationella lagar och författningar om grundläggande rättigheter. Parlamentet upprepade senast denna uppmaning i sitt betänkande om EU:s politik mot terrorism, där det även fastställdes att respekten för de mänskliga rättigheterna utgör en nödvändig förutsättning för att säkerställa en politik som uppnår sitt syfte.
- C. Europaparlamentet har ofta och i starka ordalag fördömt olaglig praxis såsom ”extraordinära överlämnanden”, bortförande, frihetsberövande utan rättegång, försvinnande, hemliga fängelser och tortyr. Parlamentet har också krävt fullständiga utredningar av den påstådda omfattningen av vissa medlemsstaters inblandning i samarbete med amerikanska myndigheter, särskilt CIA, bland annat på EU:s territorium.
- D. Syftet med denna resolution är att ”fullfölja det politiska arbete som det tillfälliga utskottet har lagt grunden för, vid behov i samarbete med utskottet för utrikesfrågor och särskilt dess underutskott för mänskliga rättigheter, och att följa utvecklingen. Detta omfattar särskilt, om inga lämpliga åtgärder har vidtagits av rådet eller kommissionen, att fastställa huruvida det föreligger en uppenbar risk för åsidosättande av de principer och värden på vilka unionen är grundad, och att lägga fram förslag om sådana resolutioner, på grundval av artiklarna 6 och 7 i EU-fördraget, som kan anses nödvändiga i detta sammanhang.”¹
- E. EU är grundat på ett åtagande om demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, respekt för människans värdighet och folkrätten, inte bara i sin interna politik, utan också externt. EU:s åtagande om de mänskliga rättigheterna, som har stärkts genom ikraftträdandet av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och anslutningen till Europakonventionen, måste återspeglas på alla politikområden för att EU:s politik för de mänskliga rättigheterna ska bli verkningsfull och trovärdig.
- F. Det är nödvändigt med ett korrekt förfarande för ansvarsutkrävande för att bevara medborgarnas förtroende för EU:s demokratiska institutioner, effektivt försvara och främja de mänskliga rättigheterna i EU:s inrikes- och utrikespolitik och garantera en legitim och verkningsfull säkerhetspolitik som grundas på rättsstatsprincipen.
- G. Ingen medlemsstat har hittills helt uppfyllt sina skyldigheter när det gäller att skydda, upprätthålla och respektera internationella mänskliga rättigheter samt förhindra överträdelser av dem.

¹ Punkt 232 i parlamentets ovannämnda resolution av den 14 februari 2007.

- H. EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp) regleras av instrument såsom den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter med dess två fakultativa protokoll, konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning med dess fakultativa protokoll, Europakonventionen, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Enligt dessa instrument är tortyr absolut förbjudet, och dessutom medför de en positiv skyldighet att utreda anklagelser om tortyr och tillhandahålla rättsmedel och gottgörelse. Riktlinjerna för EU:s politik i fråga om tortyr utgör en ram för EU:s insatser för att ”förhindra och avskaffa tortyr och misshandel i alla delar av världen”.
- I. I alla associerings-, handels- och samarbetsavtal finns det människorättsklausuler som ska främja folkrätten och respekten för de mänskliga rättigheterna. EU för också politiska dialoger med tredjeländer på grundval av riktlinjerna för de mänskliga rättigheterna, där bekämpning av dödsstraff och tortyr ingår som en del. Inom ramen för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR) stöder EU organisationer i det civila samhället som bekämpar tortyr och ger stöd till rehabilitering av tortyroffer.
- J. Hemlig internering, som är en form av påtvingat försvinnande, kan utgöra brott mot mänskligheten om det utförs systematiskt eller i stor skala. Undantagstillstånd och terrorismbekämpning utgör en grogrund för hemliga interneringar.
- K. EU har visat prov på sitt åtagande att avhålla sig från tyst samverkan till tortyr genom rådets förordning (EG) nr 1236/2005¹, senast ändrad i december 2011², som förbjuder all export eller import av varor som inte har något annat praktiskt användningsområde än för dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, men mer behöver göras för att se till att detta efterlevs överallt.
- L. Att enbart förlita sig på diplomatiska försäkringar för att godkänna utlämnande eller deportering av en person till ett land där man på goda grunder kan anta att enskilda personer löper risk att utsättas för tortyr eller misshandel är oförenligt med det absoluta förbudet mot tortyr i folkrätten, EU:s lagstiftning samt medlemsstaternas nationella lagar och författningar³.
- M. Rådet medgav den 15 september 2006 att förekomsten av hemliga fångelser där frihetsberövade personer kvarhålls i ett rättsligt tomrum inte är förenligt med internationell humanitär rätt och internationell strafflagstiftning, men har ännu inte erkänt och fördömt medlemsstaternas deltagande i CIA-programmet, trots att CIA:s användning av europeiskt luftrum och territorium har erkänts av politiska och rättsliga myndigheter i medlemsstaterna.

¹ EUT L 200, 30.7.2005, s. 1.

² EUT L 338, 21.12.2011, s. 31.

³ Artikel 5 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, artikel 7 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, artikel 3 i Europakonventionen och tillhörande rättspraxis samt artikel 4 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

- N. Det finns bestående överträdelser av de mänskliga rättigheterna på grund av CIA-programmet, vilket har bevisats särskilt genom den pågående administrativa interneringen i Guantánamo av Abu Zubaydah och Abd al-Nashiri, som har fått brottsofferstatus i den polska brottsutredningen av CIA:s hemliga fångelser.
- O. Forskning utförd av FN, Europarådet, nationella och internationella medier, undersökande journalister och det civila samhället har resulterat i ny konkret information om lokaliseringen av CIA:s hemliga interneringsanläggningar i Europa, om överlämningsflygningarna genom europeiskt luftrum och om personer som har transporterats eller internerats.
- P. Olagliga handlingar kan ha begåtts på EU:s territorium i samband med Natos multilaterala eller bilaterala avtal.
- Q. Nationella undersökningar och internationell forskning visar att Nordatlantiska fördragsorganisationens (Nato) medlemmar har kommit överens om att vidta åtgärder i kampen mot terrorismen vilka möjliggjorde hemlig lufttrafik och användning av EU-medlemsstaternas territorium i det CIA-ledda programmet för överlämnande, vilket antyder en kollektiv kännedom om programmet bland medlemsstater som också är medlemmar i Nato.
- R. FN:s särskilde rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen, FN:s särskilde rapportör om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, FN:s arbetsgrupp mot godtyckligt frihetsberövande samt FN:s arbetsgrupp för frågor som rör påtvingade eller ofrivilliga försvinnanden har utarbetat FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism (A/HRC/13/42), som i närmare detalj redogör för användningen av hemliga interneringsanläggningar på EU-medlemsstaters territorium som en del av CIA-programmet. Uppföljningskrav har skickats till medlemsstaterna med en begäran om ytterligare upplysningar, enligt vad som anges i kommunikationsrapporterna från de särskilda förfarandena, bland annat rapporten av den 23 februari 2012¹.
- S. I Europarådets rapport från 2011 meddelas att uppgifterna från de polska myndigheterna under 2009 och 2010 ”tillhandahåller avgörande bevis” om att sju flygplan med anknytning till CIA hade landat i Polen. Polska medier rapporterade att anklagelser hade riktats mot de f.d. cheferna för Polens underrättelsetjänst. De avslöjade också möjliga kontakter mellan underrättelsetjänsten och den polska regeringen om användning av en interneringsanläggning tillhörande CIA på polskt territorium. År 2011 försökte rumänska undersökande journalister på grundval av information från f.d. CIA-anställda visa att det fanns ett ”svart hål” på det rumänska nationella registreringskontoret för hemlig information². De rumänska myndigheterna har emellertid förnekat att det finns ett sådant ”svart hål”, och det påvisades inte heller av den utredning som det rumänska parlamentet genomförde. F.d. libyska dissidenter har vidtagit rättsliga åtgärder mot

¹ A/HRC/19/44.

² Inside Romania's secret CIA prison, The Independent, 9.12.2011.

Förenade kungariket på grund av MI6:s direkta inblandning i överlämnande, hemlig internering och tortyr som har drabbat dem själva eller deras familjemedlemmar.

- T. De litauiska myndigheterna har försökt att kasta ljus över Litauens deltagande i CIA-programmet genom parlamentariska och rättsliga utredningar. Den parlamentariska undersökningen av Seimas utskott för nationell säkerhet och försvar om den påstådda transporten och fängslandet av personer som har internerats av CIA på litauiskt territorium kom fram till att fem flygplan med anknytning till CIA landade i Litauen mellan 2003 och 2005, och att två skraddarsydda anläggningar lämpliga för att hålla kvar fångar i Litauen (projekt nr 1 och 2) iordningställdes på CIA:s begäran. LIBE-delegationen tackar de litauiska myndigheterna för att de tog emot ledamöterna av Europaparlamentet i Vilnius i april 2012 och gav LIBE-delegationen tillträde till projekt nr 2. Planeringen av byggnaderna och installationerna inomhus verkar överensstämma med interneringen av fångar. Många frågor som har att göra med CIA:s operationer i Litauen är fortfarande obesvarade, trots den påföljande rättsliga undersökning som utfördes 2010 och slutfördes i januari 2011. De litauiska myndigheterna har uttryckt sin beredvillighet att inleda undersökningarna på nytt om ny information skulle komma i dagen, och åklagarmyndigheten har erbjudit sig att tillhandahålla ytterligare information om brottsutredningen som svar på en skriftlig begäran från parlamentet.
- U. De portugisiska myndigheterna har ännu inte klargjort de många tecken som tyder på att ett stort antal flygningar – som bland annat identifierats av det tillfälliga utskottet – har genomfört transporter mellan Bagram, Diego Garcia, hemliga fängelser och Guantánamo.
- V. Forskning och domstolsbeslut om den logistik som användes för att dölja dessa illegala operationer som har att göra med CIA-programmet, bland annat falska färdplaner, civila och militära flygplan som klassats som statsflygningar och användning av privata flygbolag för att utföra CIA-överlämnanden, har även avslöjat den systematiska karaktären hos och omfattningen av det europeiska deltagandet i CIA-programmet. En analys av de nya uppgifterna från Eurocontrol stöder särskilt argumentet att de entreprenörer som utförde överlämnandeuppgifterna bytte från ett flygplan till ett annat under flygrutten, i syfte att dölja fångtransporternas ursprungs- och destinationsort.
- W. EU har utvecklat en intern säkerhets- och terrorismbekämpningspolitik som bygger på polisiärt och rättsligt samarbete och främjande av utbyte av underrättelseinformation. Denna politik bör grundas på respekten för de grundläggande rättigheterna och rättsstatsprincipen och en effektiv demokratisk parlamentarisk kontroll av underrättelsetjänsterna.
- X. Enligt Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT) har de förhörsmetoder som tillämpades i CIA:s utländska interneringsanläggningar utan tvekan lett till överträdelser av förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling¹.

¹ Rapport från CPT av den 19 maj 2011 om besöket i Litauen den 14–18 juni 2010.

- Y. Förbindelserna mellan EU och Förenta staterna bygger på ett starkt partnerskap och samarbete inom många områden, på grundval av gemensamma värderingar avseende demokratin, rättsstaten och de grundläggande rättigheterna. EU och Förenta staterna har trappat upp kampen mot terrorism sedan terroristattacker den 11 september 2001, särskilt genom den gemensamma förklaringen av den 3 juni 2010 om terrorismbekämpning. Det är emellertid nödvändigt att se till att gjorda utfästelser infrias i praktiken och att överbrygga skiljaktigheter mellan EU:s och Förenta staternas politik i kampen mot terrorism.
- Z. De amerikanska myndigheterna godkände i december 2011 National Defense Authorization Act, som lagstadar om obegränsat frihetsberövande av personer som misstänks vara inblandade i terrordåd i Förenta staterna och urholkar rätten till ett korrekt rättsförfarande och en rättvis rättegång. Det har väckts talan om räckvidden för denna rättsakt.
- AA. Den 22 januari 2009 undertecknade president Obama tre dekret: ett om förbud mot tortyr under förhör, ett om inrättande av en gemensam arbetsgrupp som systematiskt ska granska politik och förfaranden för frihetsberövande och se över alla enskilda fall samt ett om en stängning av fångsläget i Guantánamobukten.
- AB. Fångsläget i Guantánamobukten har emellertid inte stängts ännu, på grund av starkt motstånd från den amerikanska kongressen. För att påskynda stängningen har Förenta staterna uppmanat EU-medlemsstater att ta emot Guantánamofångar. FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter har uttryckt sin djupa besvikelse över misslyckandet med att stänga fångsläget i Guantánamobukten och över att ett system med godtyckliga frihetsberövanden har slagit rot.
- AC. Guantánamofångar ställs fortfarande inför rätta i militärdomstolar, särskilt efter presidentens beslut av den 7 mars 2011 att underteckna ett dekret som upphävde ett tvåårigt uppehåll för nya militärrättegångar och den lag av den 7 januari 2012 som blockerar överföringen av Guantánamofångar till Förenta staterna för rättegång.

Allmänt

1. Europaparlamentet påminner om att terrorismbekämpningsstrategier kan bli effektiva endast om de tillämpas i strikt överensstämmelse med skyldigheterna på människorättsområdet och i synnerhet rätten till ett korrekt rättsförfarande.
2. Europaparlamentet upprepar att verk samma åtgärder för bekämpning av terrorism och respekt för de mänskliga rättigheterna inte utgör motstridiga mål utan är mål som kompletterar och ömsesidigt förstärker varandra. Parlamentet erinrar om att respekten för de grundläggande rättigheterna utgör ett väsentligt inslag i en framgångsrik politik för terrorismbekämpning.
3. Europaparlamentet betonar att politiken för terrorismbekämpning är extremt känslig och anser att endast verkliga nationella säkerhetsskäl kan motivera sekretess. Parlamentet påminner emellertid om att skydd av statshemligheter inte under några omständigheter får överordnas de oförytterliga grundläggande rättigheterna och att argument som grundar sig på skydd av statshemligheter därför aldrig kan användas för att begränsa

staters rättsliga skyldigheter att utreda allvarliga överträdelser av de mänskliga rättigheterna. Parlamentet anser att definitionen av hemliga uppgifter och statshemligheter inte bör vara alltför bred och att missbruk av statshemligheter och nationell säkerhet utgör ett allvarligt hinder för demokratisk kontroll.

4. Europaparlamentet betonar att personer som misstänks för terrorism inte borde omfattas av särskilda förfaranden. Parlamentet framhåller att alla personer ska ha rätt till samtliga garantier som föreskrivs genom principen om en rättvis rättegång i enlighet med artikel 6 Europakonventionen.
5. Europaparlamentet upprepar sitt fördömande av extraordinära överlämnanden, hemliga fångelser och tortyr, som är förbjudna enligt nationell och internationell lagstiftning som påbjuder respekt för de mänskliga rättigheterna, och som strider mot bland annat rätten till frihet, säkerhet, human behandling, frihet från tortyr, non-refoulement, oskuldspresumtion, rättvis rättegång, rättegångsbiträde och likvärdigt skydd enligt lag.
6. Europaparlamentet framhåller behovet av att införa garantier för att i framtiden undvika eventuella överträdelser av de grundläggande rättigheterna vid genomförandet av politiken för terrorismbekämpning.
7. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna har visat sin vilja att följa folkrätten, men att de hittills inte på ett korrekt sätt har uppfyllt den positiva skyldighet som alla medlemsstater har att utreda alla allvarliga överträdelser av de mänskliga rättigheterna i samband med CIA-programmet. Arbetet med att bringa full klarhet i den här frågan för att så snart som möjligt ge brottsoffren full upprättelse, bland annat i form av ursäkter och eventuellt kompensation, har dragit ut på tiden, vilket är beklagligt.
8. Europaparlamentet anser att medlemsstaternas svårigheter att genomföra utredningar leder till att de inte fullt ut uppfyller sina internationella förpliktelser, vilket undergräver det ömsesidiga förtroendet när det gäller skyddet av de grundläggande rättigheterna och sålunda blir ett ansvar för EU som helhet.
9. Europaparlamentet upprepar att medlemsstaternas och EU:s engagemang när det gäller att undersöka det europeiska deltagandet i CIA-programmet är i linje med principen om uppriktigt och lojalt samarbete i enlighet med artikel 4.3 i EU-fördraget

Förfarandet för ansvarsutkrävande i medlemsstaterna

10. Europaparlamentet uttrycker oro när det gäller hindren i samband med de nationella parlamentariska och rättsliga utredningarna om vissa medlemsstaters deltagande i CIA-programmet, vilket har dokumenterats i detalj i Europarådets rapport från 2011 om missbruk av statshemligheter och nationell säkerhet, inbegripet brist på öppenhet, klassificering av handlingar, allmänt bruk av nationella och politiska intressen, begränsad behörighet i samband med utredningar, begränsningar av brottsoffrens rätt till ett verkningsfullt deltagande och försvar och brist på rigorösa utredningstekniker och på samarbete mellan de utredande myndigheterna i EU. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att undvika att basera sina nationella straffrättsliga förfaranden på sådana rättsliga grunder som möjliggör och leder till att straffrättsliga förfaranden avbryts genom att preskriptionstiden återopnas vilket leder till straffrihet, och att

respektera principen om internationell sedvanerätt, som erkänner att preskriptionstid varken kan eller bör tillämpas på allvarliga överträdelser av de mänskliga rättigheterna.

11. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som inte har uppfyllt sin positiva skyldighet att genomföra oberoende och effektiva utredningar för att undersöka påstådda överträdelser av de mänskliga rättigheterna, där de tar hänsyn till alla nya bevis som har lagts fram. Parlamentet uppmanar särskilt medlemsstaterna att undersöka om det finns hemliga fångelser på deras territorium eller om det har förekommit förfaranden där människor på grundval av CIA-programmet har kvarhållits i anläggningar på deras territorium.
12. Europaparlamentet konstaterar att den parlamentariska utredning som genomförts i Rumänien har slagit fast att det saknas bevis för att det skulle ha funnits en hemlig interneringsanläggning tillhörande CIA på Rumäniens territorium. Parlamentet uppmanar de rättsliga myndigheterna att inleda en oberoende utredning om CIA:s påstådda hemliga interneringsanläggningar i Rumänien, särskilt med tanke på de nya bevisen om flygningar mellan Rumänien och Litauen.
13. Europaparlamentet uppmanar Polen att fortsätta sin pågående brottsutredning om hemlig internering, men beklagar avsaknaden av ett officiellt meddelande om utredningens omfattning, metod och aktuella läge. Parlamentet uppmanar de polska myndigheterna att genomföra en ingående utredning, med vederbörlig öppenhet, som möjliggör ett verkligt deltagande för brottsoffren och deras advokater
14. Europaparlamentet konstaterar att det genom de parlamentariska och rättsliga utredningar som ägde rum i Litauen mellan 2009 och 2011 inte kunde bevisas att det förekommit hemliga interneringar av fångar i Litauen. Parlamentet uppmanar de litauiska myndigheterna att fullfölja sitt åtagande att återuppta brottsutredningen av Litauens deltagande i CIA-programmet om ny information skulle komma i dagen, detta med tanke på de nya bevisen från Eurocontrol som visar att flygplanet N787WH som påstås ha transporterat Abu Zubaydah faktiskt stannade i Marocko den 18 februari 2005 på väg till Rumänien och Litauen. Parlamentet noterar att en analys av materialet från Eurocontrol också ger ny information som via färdplaner förbinder Rumänien till Litauen via ett planbyte i Tirana i Albanien den 5 oktober 2005 och Litauen till Afghanistan via Kairo i Egypten den 26 mars 2006. Parlamentet anser att det är nödvändigt att nya undersökningar, utöver statstjänstemäns maktmissbruk, även omfattar eventuell illegal internering och dålig behandling av personer på litauiskt territorium. Parlamentet uppmanar riksåklagaren att tillhandahålla dokumentation för att bekräfta de påståenden som gjordes under LIBE-utskottets besök att de ”kategoriska” slutsatserna från den rättsliga utredningen är att ”inga fångar har internerats i anläggningarna tillhörande projekt nr 1 och nr 2 i Litauen”.
15. Europaparlamentet uppmärksammar den brottsutredning som har inletts i Förenade kungariket om överlämnanden till Libyen och välkomnar beslutet att fortsätta med den mer omfattande utredningen om Förenade kungarikets ansvar i samband med CIA-programmet när brottsutredningen har avslutats. Parlamentet uppmanar Förenade kungariket att genomföra denna utredning med vederbörlig öppenhet, som möjliggör ett verkligt deltagande för brottsoffren och det civila samhället.

16. Europaparlamentet påpekar att medlemsstaternas undersökningar måste grunda sig på konkreta rättsliga bevis och respekten för de nationella rättssystemen och EU-lagstiftningen och inte bara på spekulationer i media och bland allmänheten.
17. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater, t.ex. Finland, Danmark, Portugal, Italien, Förenade kungariket, Tyskland, Spanien, Irland, Grekland, Cypern, Rumänien och Polen, som nämns i det tillfälliga utskottets betänkande att lägga fram all nödvändig information om alla misstänkta flygplan med anknytning till CIA och deras territorium. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater att respektera rätten till informationsfrihet och att vederbörligen reagera på begäranden om att få ta del av information. Mot denna bakgrund uttrycker parlamentet sin oro över att de flesta medlemsstater, utom Danmark, Finland, Tyskland, Irland och Litauen, inte har reagerat på vederbörligt sätt på Reprieves och Access Info Europes begäranden om att få ta del av information för att kunna utreda fall av extraordinära överlämnanden.
18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se över alla bestämmelser eller tolkningar som främjar tortyr, t.ex. Michael Woods rättsliga yttrande (nämnt i parlamentets ovannämnda resolution av den 14 februari 2007) som, i strid med internationell rättspraxis, gör gällande att det är legitimt att ta emot och att använda uppgifter som erhållits genom tortyr så länge inget direkt ansvar kan åläggas (vilket motiverar och berättigar uppdrag om tortyr).
19. Europaparlamentet uppmanar alla medlemsstater att underteckna och ratificera den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, mot bakgrund av det utökade samarbetet och informationsutbytet mellan deras underrättelsetjänster, garantera en fullständig demokratisk kontroll av dessa tjänster och deras verksamhet genom en lämplig intern, verkställande, rättslig och oberoende parlamentarisk kontroll, företrädesvis genom specialiserade parlamentariska utskott med omfattande behörighet och befogenheter som t.ex. inbegriper rätten att kräva information, och med tillräckliga utrednings- och forskningsresurser för att kunna undersöka inte bara frågor som rör t.ex. politik, förvaltning och finanser, utan även tjänsternas operativa arbete.

EU-institutionernas gensvar

21. Europaparlamentet anser att det är viktigt att EU fördömer alla otillbörliga metoder i kampen mot terrorism, även sådana som tillämpas på det egna territoriet, så att EU inte bara kan leva upp till sina värderingar utan också kan försvara dem på ett trovärdigt sätt inom sina yttre partnerskap.
22. Europaparlamentet erinrar om att rådet aldrig formellt bett om ursäkt för att ha åsidosatt fördragets principer om lojalt samarbete mellan unionens institutioner när det felaktigt försökte övertala parlamentet att lämna medvetet förkortade versioner av protokollen från de möten som rådets arbetsgrupp för folkrätt (COJUR) och rådets arbetsgrupp för transatlantiska förbindelser (COTRA) hade med nordamerikanska högre tjänstemän. Parlamentet förväntar sig en ursäkt från rådet.

23. Europaparlamentet förväntar sig att rådet slutligen utfärdar en förklaring i vilken det erkänner medlemsstaternas deltagande i CIA-programmet och deras svårigheter i samband med utredningen.
24. Europaparlamentet uppmanar rådet att fullt ut stödja förfarandena för sökande efter sanningen och ansvarsutkrävande i medlemsstaterna genom att formellt ta upp frågan vid RIF-rådets möten, dela med sig av all information, ge stöd vid utredningar och, i synnerhet, bevilja tillgång till handlingar.
25. Europaparlamentet uppmanar rådet att hålla utfrågningar med de relevanta säkerhetstjänsterna i EU, särskilt Europol, Eurojust och EU:s samordnare för kampen mot terrorism, för att klargöra deras vetskap om medlemsstaternas deltagande i CIA-programmet och EU:s gensvar. Parlamentet uppmanar också rådet att föreslå åtgärder som garanterar respekt för de mänskliga rättigheterna vid utbyte av underrättelseinformation och en strikt avgränsning mellan underrättelseverksamhet och brottsbekämpande verksamhet så att underrättelsetjänster inte tillåts åta sig behörigheten att besluta om omhändertagande och frihetsberövande. Rådet uppmanas dessutom att rapportera till parlamentet inom ett år.
26. Europaparlamentet uppmanar rådet att uppmuntra medlemsstaterna att dela med sig av goda erfarenheter när det gäller parlamentarisk och rättslig övervakning av underrättelsetjänster genom att inbegripa de nationella parlamenten och Europaparlamentet i denna ansträngning.
27. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till rådet och medlemsstaterna att inte förlita sig på oförbindliga diplomatiska försäkringar som grund för utlämning eller deportering av personer som bedöms hota den nationella säkerheten, om det finns en verklig fara för att de kommer att utsättas för tortyr eller misshandel eller ställas inför rätta på grundval av uppgifter som erhållits genom tortyr.
28. Europaparlamentet uppmanar de berörda myndigheterna att inte åberopa skydd av statshemligheter vid internationellt underrättelsesamarbete i syfte att hindra ansvarsskyldighet och rättslig prövning, och vidhåller att endast verkliga nationella säkerhetsskäl kan motivera sekretess, som under alla omständigheter är underordnad tvingande förpliktelser avseende de grundläggande rättigheterna, såsom det absoluta förbudet mot tortyr.
29. Europaparlamentet uppmanar de berörda myndigheterna att säkerställa en strikt åtskillnad mellan å ena sidan underrättelseverksamhet och säkerhetstjänst och å andra sidan brottsbekämpande organ, för att garantera att den allmänna principen att ”ingen må vara domare i sin egen sak” upprätthålls.
30. Europaparlamentet betonar att det tillfälliga utskottet, som genomförde den undersökning som låg till grund för dess resolutioner av den 14 februari 2007 och 19 februari 2009, har avslöjat på vilket sätt förfarandena för godkännande och kontroll av civila flygplan som flyger genom medlemsstaternas luftrum eller landar på deras territorium var extremt undermåliga, vilket följaktligen gav utrymme inte bara för missbruk i samband med CIA:s ”extraordinära överlämnanden” utan också gjorde att aktörer inom organiserad brottslighet, däribland terroristnätverk, lätt kunde undslippa

förfarandena. Parlamentet påminner även om unionens befogenhet på området transportsäkerhet och om sin rekommendation till kommissionen om att reglera och övervaka förvaltningen av EU:s luftrum, flygplatser och icke-kommersiella luftfart. Parlamentet uppmanar därför EU och dess medlemsstater att inte längre vänta med en grundlig översyn av deras genomförande av konventionen angående internationell civil luftfart (Chicagokonventionen) i fråga om godkännande och inspektion av civila flygplan som flyger genom medlemsstaternas luftrum eller landar på deras territorium, i syfte att se till att säkerheten förbättras och att kontroller utförs systematiskt, vilket kräver förhandsidentifiering av passagerare och besättning och en garanti för att alla flygningar som klassas som ”statsflygningar” (vilka inte omfattas av konventionen) får ett giltigt tillstånd på förhand. Parlamentet erinrar även om sin rekommendation om att medlemsstaterna ska verkställa Tokyokonventionen om brott och vissa andra handlingar begångna ombord på luftfartyg.

31. Europaparlamentet uppmärksammar kommissionens initiativ som svar på parlamentets rekommendationer. Parlamentet beklagar dock att de inte har blivit en del av en mer övergripande agenda och strategi för att säkra ansvaret för de överträdelser av mänskliga rättigheter som har begåtts i samband med CIA-programmet och en nödvändig upprättelse och kompensation för offer.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om det har skett en överträdelse av EU:s bestämmelser, särskilt avseende asylsamarbete och rättsligt samarbete, genom samarbetet med CIA-programmet.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja och stödja ömsesidig rättslig hjälp i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna, rättsligt samarbete mellan utredande myndigheter och samarbete mellan advokater involverade i det ansvarsutkrävande arbetet i medlemsstaterna. Dessutom uppmanas kommissionen särskilt att trygga utbytet av viktig information och främja effektiv användning av EU:s alla tillgängliga instrument och resurser.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inom ett år anta en ram, inbegripet rapporteringskrav för medlemsstaterna, för att övervaka och stödja nationella förfaranden för ansvarsutkrävande, bland annat riktlinjer för utredningar i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna, på grundval av de normer som har utarbetats av Europarådet och FN.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, mot bakgrund av de institutionella brister som har avslöjats i samband med CIA programmet, anta åtgärder som inriktas på att stärka EU:s förmåga att förhindra och avhjälpa överträdelser av mänskliga rättigheter på EU-nivå och att stärka parlamentets roll.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att föreslå åtgärder för ett bestående samarbete och informationsutbyte mellan Europaparlamentet och de parlamentariska utskotten för att kontrollera underrättelse- och säkerhetstjänsterna i medlemsstaterna i situationer som indikerar att gemensamma åtgärder av medlemsstaternas underrättelse- och säkerhetstjänster har vidtagits på EU:s territorium.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag för att utveckla arrangemangen för demokratisk kontroll av gränsöverskridande underrättelseverksamhet i samband med EU:s politik för terrorismbekämpning. Parlamentet avser att utnyttja sina parlamentariska befogenheter fullt ut för att granska politiken för terrorismbekämpning i enlighet med rekommendationerna från parlamentets utredningsavdelning (PE 453.207).
38. Europaparlamentet uppmanar Europeiska ombudsmannen att undersöka brister i respekten för de grundläggande rättigheterna och principerna för god förvaltning och lojalt samarbete beträffande hur kommissionen, rådet och säkerhetstjänsterna i EU, särskilt Europol och Eurojust, bemötte rekommendationerna från det tillfälliga utskottet.
39. Europaparlamentet uppmanar EU att se till att unionen till fullo följer sina egna internationella förpliktelser och fullt ut tillämpar sin politik och sina utrikespolitiska instrument, såsom riktlinjerna om tortyr och människorättsdialogerna, så att EU med större tyngd kan kräva ett strikt genomförande av människorättsklausuler i alla internationella avtal som unionen undertecknar och uppmana sina främsta allierade, bland annat Förenta staterna, att respektera sin egen nationella och internationella rätt.
40. Europaparlamentet framhåller på nytt att den internationella kampen mot terrorismen och bilateralt och multilateralt internationellt samarbete på området, även inom ramen för Nato eller mellan underrättelse- och säkerhetstjänster, får genomföras endast med fullständig respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt med lämplig demokratisk och rättslig kontroll. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna, kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och rådet att se till att dessa principer tillämpas i deras yttre förbindelser, och vidhåller att de bör göra en grundlig bedömning av sina motparters förflutna när det gäller mänskliga rättigheter innan de ingår några nya avtal, särskilt om underrättelsesamarbete och informationsutbyte, se över befintliga avtal om motparterna inte respekterar de mänskliga rättigheterna samt underrätta parlamentet om slutsatserna från sådana bedömningar och översyner.
41. Europaparlamentet kräver att påverkan från utländska specialenheter på EU:s suveräna medlemsstaters angelägenheter inte upprepas i framtiden och att kampen mot terrorism förs med full hänsyn till mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, demokrati och rättsstatsprincipen.
42. Europaparlamentet erinrar om att det frivilliga protokollet till konventionen mot tortyr kräver att man inrättar övervakningssystem som omfattar alla situationer där frihetsberövande förekommer, och framhåller att man genom att ansluta sig till detta internationella instrument tillför ett ytterligare skydd. Parlamentet uppmanar eftertryckligen EU:s partnerländer att ratificera det frivilliga protokollet och att inrätta oberoende förebyggande mekanismer på nationell nivå som överensstämmer med Parisprinciperna samt att ratificera den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
43. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till alla stater mot vilka trovärdiga anklagelser riktas att de, i enlighet med internationell rätt och särskilt artikel 12 i FN:s konvention mot tortyr, ska göra sitt yttersta för att åstadkomma de klarlägganden som behövs, och om frågetecken kvarstår genomföra grundliga utredningar och

undersökningar av alla påståenden om extraordinära överlämnanden, hemliga fängelser, tortyr och andra allvarliga överträdelser av de mänskliga rättigheterna, för att ta reda på sanningen och vid behov fastställa ansvar, säkra ansvarsskyldighet och se till att de skyldiga straffas, bland annat genom att ställa personer inför rätta där det finns belägg för straffrättsligt ansvar. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang vice ordföranden/den höga representanten och medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa en vederbörlig uppföljning av FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism, särskilt beträffande den uppföljningsskrivelse som den 21 oktober 2011 sändes till 59 stater av innehavarna av särskilda mandat med en begäran till deras respektive regeringar om en uppdatering avseende genomförandet av de rekommendationer som ingår i denna undersökning.

44. Europaparlamentet uppmanar EU att se till att dess medlemsstater, associerade länder och partnerländer (särskilt de som omfattas av Cotonouavtalet) som har gått med på att ta emot tidigare Guantánamofångar faktiskt också erbjuder dem fullständigt stöd i fråga om levnadsförhållanden, ansträngningar att underlätta deras integration i samhället, sjukvård inbegripet psykisk rehabilitering, tillgång till identitets- och resehandlingar, utövandet av rätten till familjeåterförening samt alla andra grundläggande rättigheter som tillkommer personer med politisk asyl.
45. Europaparlamentet ser med särskild oro på den rättsprocess som pågår i en amerikansk militärdomstol mot Abd al-Rahim al-Nashiri, som kan dömas till döden om han fälls. Parlamentet uppmanar de amerikanska myndigheterna att se till att al-Nashiri inte döms till döden, och upprepar sitt långvariga motstånd mot dödsstraff i alla sammanhang och under alla omständigheter. Parlamentet konstaterar att al-Nashiris fall behandlas av Europadomstolen sedan den 6 maj 2011. Parlamentet uppmanar myndigheterna i alla länder där al-Nashiri hölls fången att använda alla tillgängliga medel för att se till att han inte döms till döden. Parlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att ta upp al-Nashiris fall med Förenta staterna som en prioriterad fråga i enlighet med EU:s riktlinjer om dödsstraff.
46. Europaparlamentet upprepar att en fullständig tillämpning av människorättsklausulen i avtal med tredjeländer är av grundläggande betydelse för förbindelserna mellan EU och dess medlemsstater och dessa tredjeländer, och anser att det nu finns ett gyllene tillfälle att se över hur europeiska regeringar har samarbetat med förtryckarapparaten i diktaturer i terrorismbekämpningens namn. Parlamentet anser i detta avseende att den nyligen omarbetade europeiska grannskapspolitiken måste ge starkt stöd åt en reform av säkerhetssektorn som i synnerhet måste säkerställa en tydlig åtskillnad mellan underrättelsefunktionen och brottsbekämpningsfunktionen. Parlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten, rådet och kommissionen att intensifiera sitt samarbete med CPT och andra relevanta Europarådsmekanismer vid planeringen och genomförandet av projekt avseende terrorismbekämpningsbistånd tillsammans med tredjeländer och vid alla slags terrorismbekämpningsdialoger med tredjeländer.
47. Europaparlamentet uppmanar f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens regering att klarlägga ansvaret för och säkerställa ansvarsutkrävande för bortförandet – som av allt att döma skedde på grund av identitetsförväxling – av Khaled al-Masri, vilket ledde till

att han olagligen frihetsberövades och ska ha utsatts för tortyr. Parlamentet beklagar djupt att åklagarmyndigheten i Skopje inte har agerat för att genomföra en brottsutredning med anledning av Khaled al-Masris klagomål. Parlamentet konstaterar att Europadomstolen har tagit upp fallet och att den stora avdelningen hade sin första förhandling den 16 maj 2012. Parlamentet anser att den makedonska regeringens påstådda uppträdande i Khaled al-Masris fall är oförenligt med EU:s grundprinciper avseende grundläggande rättigheter och rättsstaten och att det i vederbörlig ordning måste tas upp av kommissionen i samband med landets ansökan om EU-medlemskap.

48. Europaparlamentet uppmanar Nato och de amerikanska myndigheterna att genomföra egna utredningar, samarbeta nära med EU:s och medlemsstaternas parlamentariska eller rättsliga utredningar av dessa frågor¹, bland annat genom att vid behov skyndsamt besvara framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, lämna ut uppgifter om program för extraordinära överlämnanden och annan praxis som bryter mot mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt att förse de misstänkta juridiska ombud med all den information de behöver för att kunna försvara sina klienter. Parlamentet begär en bekräftelse på att alla Natoavtal, överenskommelser mellan Nato och EU och andra transatlantiska överenskommelser är förenliga med de grundläggande rättigheterna.
49. Europaparlamentet hyllar initiativen från det amerikanska civila samhället om att 2010 inrätta en oberoende tvåpartiarbetsgrupp för att utreda den amerikanska regeringens politik och agerande i samband med gripande, internering och åtal av ”misstänkta terrorister” samt Förenta staternas frihetsberövanden under Clinton-, Bush- och Obamaregeringarna.
50. Europaparlamentet uppmanar, mot bakgrund av det transatlantiska partnerskapets nyckelroll och Förenta staternas ledarskap på området, Förenta staterna att göra en fullständig utredning om och säkra ansvarsutkrävande för alla otillbörliga metoder som använts, se till att relevant nationell och internationell rätt tillämpas fullt ut i syfte att täppa till ”juridiska svarta hål”, upphöra med militärrättegångar, tillämpa straffrätten till fullo på personer misstänkta för terrorbrott samt återinföra prövning av frihetsberövande och återupprätta *habeas corpus*-principen, ett korrekt rättsförfarande, frihet från tortyr och icke-diskriminering mellan utländska och amerikanska medborgare.
51. Europaparlamentet uppmanar president Obama att infria sitt löfte från januari 2009 om att stänga Guantánamo, låta alla fångar som inte ska åtalas återvända till sina hemländer eller andra länder där de är säkra så snart som möjligt, låta de Guantánamofångar som det finns tillräcklig och godtagbar bevisning mot utan dröjsmål få sin sak prövad av en oberoende och opartisk domstol i en rättvis och offentlig rättegång och, om de döms, få avtjäna ett fängelsestraff i Förenta staterna i överensstämmelse med gällande internationella normer och principer. Parlamentet kräver likaså en utredning av överträdelserna av de mänskliga rättigheterna i Guantánamolägre och att ansvarsskyldigheten klarläggs.
52. Europaparlamentet kräver att alla fångar som inte ska åtalas men som inte kan återvända hem på grund av en verklig fara för tortyr eller förföljelse i hemlandet ska erbjudas

¹ Se bland annat parlamentets ovannämnda resolution av den 9 juni 2011.

möjligheten att flytta till Förenta staterna och få humanitärt skydd och gottgörelse¹, och uppmanar eftertryckligen EU:s medlemsstater att även de erbjuda sig att ta emot sådana tidigare Guantánamofångar.

53. Europaparlamentet uppmanar de amerikanska myndigheterna att upphäva möjligheten till obegränsat frihetsberövande utan åtal eller rättegång enligt National Defence Authorization Act.
54. Europaparlamentet uppmanar delegationsordförandekonferensen att se till att parlamentariska dialoger inleds om skyddet av de grundläggande rättigheterna samtidigt som terrorismen bekämpas, på grundval av och som en uppföljning av resultaten av FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism och FN:s sammanställning av god praxis avseende rättsliga och institutionella ramar och åtgärder som säkerställer underrättelseorganens respekt för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorismen, inbegripet tillsyn av dem.
55. Europaparlamentet förbinder sig att ägna sitt nästa gemensamma parlamentariska möte med de nationella parlamenten åt att se över parlamentets roll när det gäller att säkra ansvaret vid överträdelser av mänskliga rättigheter i samband med CIA-programmet, och att främja ett starkare samarbete och regelbundet utbyte mellan nationella tillsynsorgan med ansvar för att granska underrättelsetjänster, i närvaro av de behöriga nationella myndigheterna, EU-institutionerna och EU-organen.
56. Europaparlamentet är fast beslutet att fortsätta att uppfylla det mandat det har fått av det tillfälliga utskottet, i enlighet med artiklarna 2, 6 och 7 i EU-fördraget, och uppdrar åt utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, tillsammans med underutskottet för mänskliga rättigheter, att ta upp frågan med parlamentet i plenum ett år efter antagandet av denna resolution. Parlamentet anser det mycket viktigt att nu utvärdera i vilken utsträckning parlamentets rekommendationer har följts och att analysera varför de inte följts när så varit fallet.
57. Europaparlamentet uppmanar rådet, kommissionen, Europeiska ombudsmannen, medlemsstaternas, kandidatländernas och de associerade ländernas parlament och regeringar, Europarådet, Nato, Förenta nationerna, Förenta staternas regering och kongressens två kammare att hålla parlamentet underrättat om utvecklingen inom de områden som omfattas av betänkandets verksamhetsområde.
58. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska ombudsmannen, medlemsstaternas, kandidatländernas och de associerade ländernas parlament och regeringar samt till Europarådet, Nato, Förenta nationerna, Förenta staternas regering och kongressens två kammare.

¹ Se punkt 3 i parlamentets ovannämnda resolution av den 4 februari 2009.

6.7.2012

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över CIA:s påstådda transport och illegala internering av fångar i europeiska länder:
uppföljning av TDIP-utskottets betänkande
(2012/2033(INI))

Föredragande (*): Sarah Ludford

(*) Förfarande med associerade utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Europeiska unionen är grundad på ett åtagande om demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, respekt för människans värdighet och internationell rätt, inte bara i sin interna politik, utan också externt. EU:s åtagande om de mänskliga rättigheterna, som har stärkts genom ikraftträdandet av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och anslutningen till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), måste återspeglas på alla politikområden för att EU:s politik för de mänskliga rättigheterna ska bli verkningsfull och trovärdig.
- B. EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp) regleras av instrument såsom den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter med dess två fakultativa protokoll, konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning med dess fakultativa protokoll, Europakonventionen, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Enligt dessa instrument är tortyr absolut förbjudet, och dessutom medför de en positiv skyldighet att utreda anklagelser om tortyr och tillhandahålla rättsmedel och gottgörelse. EU:s riktlinjer om

tortyr utgör en ram för EU:s insatser för att ”förhindra och avskaffa tortyr och misshandel i alla delar av världen”.

- C. Hemlig internering, som är en form av påtvingat försvinnande, kan utgöra brott mot mänskligheten om det utförs systematiskt eller i stor skala. Undantagstillstånd och terrorbekämpning utgör en grogrund för hemliga interneringar.
- D. I alla associerings-, handels- och samarbetsavtal finns det människorättsklausuler som ska främja folkrätten och respekten för de mänskliga rättigheterna. EU för också en politisk dialog med tredjeländer vilken följer riktlinjer för de mänskliga rättigheterna, där bekämpning av dödsstraff och tortyr ingår som en del. Inom ramen för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR) stöder EU organisationer i det civila samhället som bekämpar tortyr och ger stöd till rehabilitering av tortyroffer.
- E. FN:s särskilde rapportör för främjande av och skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorismen, FN:s särskilde rapportör om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, FN:s arbetsgrupp mot godtyckligt frihetsberövande samt FN:s arbetsgrupp för frågor som rör påtvingade eller ofrivilliga försvinnanden har utarbetat FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism (A/HRC/13/42). I denna redogörs närmare för användningen av hemliga interneringsanläggningar på EU-medlemsstaters territorium som en del av CIA-programmet, och uppföljningsbrev skickades till medlemsstaterna med en begäran om ytterligare upplysningar, enligt vad som anges i kommunikationsrapporterna från de särskilda förfarandena, bland annat rapporten av den 23 februari 2012 (A/HRC/19/44).
- F. Förbindelserna mellan EU och USA bygger på ett starkt partnerskap och samarbete inom många områden, på grundval av gemensamma värderingar avseende demokratin, rättsstaten och de grundläggande rättigheterna. EU och USA har trappat upp kampen mot terrorism sedan terroristattacker den 11 september 2001, särskilt genom den gemensamma förklaringen av den 3 juni 2010 om terrorismbekämpning, men det är nödvändigt att se till att gjorda utfästelser infrias i praktiken och att överbrygga skiljaktigheter mellan EU:s och USA:s politik i kampen mot terrorism.
- G. De amerikanska myndigheterna godkände i december 2011 National Defense Authorization Act (godkännandeakten för försvar av nationen), som lagstodgar om obegränsat frihetsberövande av personer som misstänks vara inblandade i terrordåd i USA och urholkar rätten till ett korrekt rättsförfarande och en rättvis rättegång. Det har väckts talan om räckvidden för denna rättsakt.
- H. Den 22 januari 2009 undertecknade president Obama tre dekret: det första om förbud mot tortyr under förhör; det andra om inrättande av en gemensam arbetsgrupp som systematiskt ska granska politik och förfaranden för frihetsberövande och se över alla enskilda fall samt det tredje om en stängning av fånglägret i Guantánamo Bay.
- I. Guantánamo har emellertid inte stängts ännu, på grund av starkt motstånd från den amerikanska kongressen. För att påskynda stängningen har USA uppmanat EU-medlemsstater att ta emot Guantánamofångar. FN:s högkommissarie för mänskliga

rättigheter har uttryckt sin djupa besvikelse över misslyckandet med att stänga Guantánamo och över att ett system med godtyckliga frihetsberövanden har slagit rot.

- J. Guantánamofångar ställs fortfarande inför rätta i militärdomstolar, särskilt efter presidentens beslut av den 7 mars 2011 att underteckna ett dekret som upphävde ett tvåårigt uppehåll för nya militärrättegångar och den lag av den 7 januari 2012 som blockerar överföringen av Guantánamofångar till USA för rättegång.
- K. Europaparlamentet har vid flera tillfällen begärt att kampen mot terrorism till fullo ska respektera människans värdighet, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, även inom internationellt samarbete på området, på grundval av Europakonventionen, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt nationella lagar och författningar om grundläggande rättigheter. Parlamentet upprepade senast denna uppmaning i sitt betänkande om EU:s politik mot terrorism, där det även fastställdes att respekten för de mänskliga rättigheterna utgör en nödvändig förutsättning för att säkerställa en politik som uppnår sitt syfte.
- L. EU har visat prov på sitt åtagande att avhålla sig från tyst samverkan till tortyr genom rådets förordning (EG) nr 1236/2005¹, senast ändrad i december 2011², som förbjuder all export eller import av varor som inte har något annat praktiskt användningsområde än för dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, men mer behöver göras för att se till att detta efterlevs överallt.
- M. Att enbart förlita sig på diplomatiska försäkringar för att godkänna utlämnande eller deportering av en person till ett land där man på goda grunder kan anta att enskilda personer löper risk att utsättas för tortyr eller misshandel är oförenligt med det absoluta förbudet mot tortyr i folkrätten, EU:s lagstiftning samt medlemsstaternas nationella lagar och författningar³.
- N. Europaparlamentet har ofta och i starka ordalag fördömt olaglig praxis såsom ”extraordinära överlämnanden”, bortförande, frihetsberövande utan rättegång, försvinnande, hemliga fängelser och tortyr. Parlamentet har krävt fullständiga utredningar av den påstådda omfattningen av vissa medlemsstaters inblandning i samarbete med amerikanska myndigheter, särskilt CIA, på EU:s territorium.
- O. Olagliga handlingar kan ha begåtts på EU:s territorium i samband med Natos multilaterala eller bilaterala avtal.
 - 1. Europaparlamentet påminner om att terrorbekämpningsstrategier kan bli effektiva endast om de tillämpas i strikt överensstämmelse med skyldigheterna på människorättsområdet och i synnerhet rätten till ett korrekt rättsförfarande.
 - 2. Europaparlamentet upprepar sitt fördömande av extraordinära överlämnanden, hemliga fängelser och tortyr, som är förbjudna enligt nationell och internationell rätt som påbjuder

¹ EUT L 200, 30.7.2005, s. 1.

² EUT L 338, 21.12.2011, s. 31.

³ Artikel 5 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, artikel 7 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, artikel 3 i Europakonventionen och tillhörande rättspraxis samt artikel 4 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

respekt för de mänskliga rättigheterna, och som strider mot bland annat rätten till frihet, säkerhet, human behandling, frihet från tortyr, non-refoulement, oskuldspresumtion, rättvis rättegång, rättegångsbiträde och likvärdigt skydd enligt lag.

3. Europaparlamentet anser det vara av väsentlig vikt att EU fördömer alla otillbörliga metoder i kampen mot terrorism, även sådana som tillämpas på det egna territoriet, så att EU inte bara kan leva upp till sina värderingar utan också kan försvara dem på ett trovärdigt sätt inom sina yttre partnerskap.
4. Europaparlamentet upprepar att en fullständig tillämpning av människorättsklausulen i avtal är av grundläggande betydelse för förbindelserna mellan EU, dess medlemsstater och tredjeländer, och anser att det nu finns ett gyllene tillfälle att se över hur europeiska regeringar har samarbetat med förtryckarapparaten i diktaturer i terrorbekämpningens namn. Parlamentet anser i detta avseende att den nyligen omarbetade europeiska grannskapspolitiken måste ge starkt stöd åt en reform av säkerhetssektorn som i synnerhet måste säkerställa en tydlig åtskillnad mellan underrättelsefunktionen och brottbekämpningsfunktionen. Parlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten, rådet och kommissionen att intensivifiera sitt samarbete med kommittén för förhindrande av tortyr och andra relevanta Europarådsmekanismer vid planeringen och genomförandet av projekt avseende terrorbekämpningsbistånd tillsammans med tredjeländer och vid alla slags terrorbekämpningsdialoger med tredjeländer.
5. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till alla stater mot vilka trovärdiga anklagelser riktas att de, i enlighet med internationell rätt och särskilt artikel 12 i FN:s konvention mot tortyr, ska göra sitt yttersta för att åstadkomma de klarlägganden som behövs, och om frågetecken kvarstår genomföra grundliga utredningar och undersökningar av alla påståenden om extraordinära överlämnanden, hemliga fängelser, tortyr och andra allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna, för att ta reda på sanningen och vid behov fastställa ansvar, säkra ansvarsskyldighet och se till att de skyldiga straffas, bland annat genom att ställa personer inför rätta där det finns belägg för straffrättsligt ansvar. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang vice ordföranden/den höga representanten och medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa en vederbörlig uppföljning av FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism, särskilt beträffande den uppföljningsskrivelse som den 21 oktober 2011 sändes av innehavarna av särskilda mandat till 59 stater med en begäran till deras respektive regeringar om en uppdatering avseende genomförandet av de rekommendationer som ingår i denna undersökning.
6. Europaparlamentet uppmanar Nato och de amerikanska myndigheterna att genomföra egna utredningar, samarbeta nära med EU:s och medlemsstaternas parlamentariska eller rättsliga utredningar av dessa frågor, bland annat genom att vid behov skyndsamt besvara framställningar om ömsesidig rättslig hjälp, lämna ut uppgifter om program för extraordinära överlämnanden och annan praxis som bryter mot mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt att förse de misstänkta juridiska ombud med all den information de behöver för att kunna försvara sina klienter. Parlamentet begär en bekräftelse på att alla Natoavtal, överenskommelser mellan Nato och EU och andra transatlantiska överenskommelser är förenliga med de grundläggande rättigheterna.

7. Europaparlamentet hyllar initiativen från det amerikanska civilsamhället om att 2010 inrätta en oberoende tvåpartiarbetsgrupp för att utreda den amerikanska regeringens politik och agerande i samband med gripande, internering och åtal av ”misstänkta terrorister” samt USA:s frihetsberövanden under Clinton-, Bush- och Obamaregeringarna.
8. Europaparlamentet uppmanar de berörda myndigheterna att inte åberopa statssekretess vid internationellt underrättelsesamarbete i syfte att hindra ansvarsskyldighet och rättslig prövning, och vidhåller att endast verkliga nationella säkerhetsskäl kan motivera sekretess, som under alla omständigheter är underordnad tvingande förpliktelser avseende de grundläggande rättigheterna, såsom det absoluta förbudet mot tortyr.
9. Europaparlamentet uppmanar EU att se till att unionen till fullo följer sina egna internationella åtaganden och fullt ut tillämpar sin politik och sina utrikespolitiska instrument, såsom riktlinjerna om tortyr och människorättsdialogerna, så att EU med större tyngd kan kräva ett strikt genomförande av människorättsklausuler i alla internationella avtal som unionen undertecknar och uppmana sina främsta allierade, såsom USA, att respektera sin egen nationella och internationella rätt.
10. Europaparlamentet erinrar om att det frivilliga protokollet till konventionen mot tortyr kräver att man inrättar övervakningssystem som omfattar alla situationer där frihetsberövande förekommer, och framhåller att man genom att ansluta sig till detta internationella instrument tillför ett ytterligare skydd. Parlamentet uppmanar eftertryckligen EU:s partnerländer att ratificera det frivilliga protokollet och att inrätta oberoende förebyggande mekanismer på nationell nivå som överensstämmer med Parisprinciperna samt att ratificera den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
11. Europaparlamentet uppmanar f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens regering att klarlägga ansvaret för och säkerställa ansvarsutkrävande för bortförandet – som av allt att döma skedde på grund av identitetsförväxling – av Khaled al-Masri, vilket ledde till att han olagligen frihetsberövades och ska ha utsatts för tortyr. Parlamentet beklagar djupt att åklagarmyndigheten i Skopje inte har agerat för att genomföra en brottsutredning med anledning av Khaled al-Masris klagomål. Parlamentet konstaterar att Europadomstolen har tagit upp fallet och att den stora avdelningen hade sin första förhandling den 16 maj 2012. Parlamentet anser att den makedonska regeringens påstådda uppträdande i Khaled al-Masris fall är oförenligt med EU:s grundprinciper avseende grundläggande rättigheter och rättsstaten och att det i vederbörlig ordning måste tas upp av kommissionen inom ramen för landets process för anslutning till EU.
12. Europaparlamentet ser med särskild oro på den rättsprocess som pågår i en amerikansk militärdomstol mot Abd al-Rahim al-Nashiri, som kan dömas till döden om han fälls. Parlamentet uppmanar de amerikanska myndigheterna att se till att al-Nashiri inte döms till döden, och upprepar sitt långvariga motstånd mot dödsstraff i alla sammanhang och under alla omständigheter. Parlamentet konstaterar att al-Nashiris fall behandlas av Europadomstolen sedan den 6 maj 2011. Parlamentet uppmanar myndigheterna i alla länder där al-Nashiri hölls fången att använda alla tillgängliga medel för att se till att han inte döms till döden. Parlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att

ta upp al-Nashiris fall med USA som en prioriterad fråga i enlighet med EU:s riktlinjer om dödsstraff.

13. Europaparlamentet framhåller på nytt att den internationella kampen mot terrorismen och bilateralt och multilateralt internationellt samarbete på området, även inom ramen för Nato eller mellan underrättelse- och säkerhetstjänster, endast får genomföras med fullständig respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt med lämplig demokratisk och rättslig tillsyn. Parlamentet uppmanar EU:s medlemsstater, kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och rådet att se till att dessa principer tillämpas i deras yttre förbindelser, och vidhåller att de bör göra en grundlig bedömning av sina motparters förflutna när det gäller mänskliga rättigheter innan de ingår några nya avtal, särskilt om underrättelsesamarbete och informationsutbyte, se över befintliga avtal där motparterna bryter mot de mänskliga rättigheterna samt underrätta parlamentet om slutsatserna från sådana bedömningar och översyner.
14. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till rådet och medlemsstaterna att inte förlita sig på oförbindliga diplomatiska försäkringar som grund för utlämning eller deportering av personer som bedöms hota den nationella säkerheten, om det finns en verklig fara för att de kommer att utsättas för tortyr eller misshandel eller ställas inför rätta på grundval av uppgifter som erhållits genom tortyr.
15. Europaparlamentet uppmanar berörda myndigheter att säkerställa en strikt åtskillnad mellan å ena sidan underrättelseverksamhet och säkerhetstjänst och å andra sidan brottsbekämpande organ, för att garantera att den allmänna principen att ”ingen må vara domare i sin egen sak” upprätthålls.
16. Europaparlamentets tillfälliga utskott, som genomförde den undersökning som låg till grund för dess resolutioner av den 14 februari 2007 och den 19 februari 2009, har avslöjat hur förfarandena för godkännande och kontroll av civila flygplan som flyger genom deras luftrum eller landar på deras territorium var extremt undermåliga, vilket följaktligen gav utrymme inte bara för missbruk i samband med CIA:s ”extraordinära överlämnanden” utan också gjorde att aktörer inom organiserad brottslighet, däribland terroristnätverk, lätt kunde undslippa förfarandena. Parlamentet påminner även om gemenskapens befogenhet på området transportsäkerhet och om sin rekommendation till kommissionen om att reglera och övervaka förvaltningen av EU:s luftrum, flygplatser och icke-kommersiella luftfart. Parlamentet uppmanar därför EU och dess medlemsstater att inte längre vänta med en grundlig översyn av deras genomförande av konventionen angående internationell civil luftfart (Chicagokonventionen) i fråga om godkännande och inspektion av civila flygplan som flyger genom deras luftrum eller landar på deras territorium, i syfte att se till att säkerheten förbättras och att kontroller utförs systematiskt, vilket kräver förhandsidentifiering av passagerare och besättning och en garanti för att alla flygningar som klassas som ”statsflygningar” (och som inte omfattas av konventionen) får ett giltigt tillstånd på förhand. Parlamentet erinrar även om sin rekommendation om att medlemsstaterna ska verkställa Tokyokonventionen om brott och vissa andra handlingar begångna ombord på luftfartyg.
17. Europaparlamentet uppmanar delegationsordförandekonferensen att se till att parlamentariska dialoger inleds om skyddet av de grundläggande rättigheterna samtidigt

som terrorismen bekämpas, på grundval av och som en uppföljning av resultaten av FN:s gemensamma undersökning om global praxis i fråga om hemlig internering i samband med kampen mot terrorism och FN:s sammanställning av god praxis avseende rättsliga och institutionella ramar och åtgärder för att säkerställa underrättelseorgans respekt för de mänskliga rättigheterna i samband med terrorbekämpning, inbegripet tillsyn av dem.

18. Mot bakgrund av det transatlantiska partnerskapets nyckelroll och USA:s ledarskap på området uppmanar Europaparlamentet USA att göra en fullständig utredning om och säkra ansvarsutkrävande för alla otillbörliga metoder som använts, se till att relevant inhemsk och internationell lagstiftning tillämpas fullt ut i syfte att täppa till ”juridiska svarta hål”, upphöra med militärrättegångar, tillämpa straffrätten till fullo på personer misstänkta för terrorbrott samt återinföra prövning av frihetsberövande och återupprätta *habeas corpus*-principen, ett korrekt rättsförfarande, frihet från tortyr och icke-diskriminering mellan utländska och amerikanska medborgare.
19. Europaparlamentet uppmanar president Obama att infria sitt löfte från januari 2009 om att stänga Guantánamo, låta alla fångar som inte ska åtalas återvända till sina hemländer eller andra länder där de är säkra så snart som möjligt, låta de Guantánamofångar som det finns tillräcklig och godtagbar bevisning mot utan dröjsmål få sin sak prövad av en oberoende och opartisk domstol i en rättvis och offentlig rättegång och, om de döms, få avtjäna ett fängelsestraff i USA i överensstämmelse med gällande internationella normer och principer. Parlamentet kräver likaså en utredning av kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Guantánamolägre och att ansvarsskyldigheten klarläggs.
20. Europaparlamentet uppmanar de amerikanska myndigheterna att upphäva möjligheten till obegränsat frihetsberövande utan åtal eller rättegång enligt National Defence Authorization Act.
21. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater att underteckna och ratificera den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden.
22. Europaparlamentet kräver att alla fångar som inte ska åtalas men som inte kan återvända hem på grund av en verklig fara för tortyr eller förföljelse i hemlandet ska erbjudas möjligheten att flytta till USA och få humanitärt skydd och gottgörelse¹, och uppmanar eftertryckligen EU:s medlemsstater att även de erbjuda sig att ta emot sådana tidigare Guantánamofångar.
23. Europaparlamentet uppmanar EU att se till att de EU-medlemsstater, associerade länder och partnerländer – särskilt inom ramen för Cotonouavtalet – som har gått med på att ta emot tidigare Guantánamofångar faktiskt också erbjuder dem fullständigt stöd i fråga om levnadsförhållanden och integration i samhället, sjukvård inbegripet psykisk rehabilitering, tillgång till identitets- och resehandlingar, utövandet av rätten till familjeåterförening samt alla andra grundläggande rättigheter som tillfaller personer med politisk asyl.

¹ Se punkt 3 i Europaparlamentets resolution av den 4 februari 2009 om återvändande och återflyttning av fångar från Guantánamolägre (P6_TA (2009)0045).

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	5.7.2012
Slutomröstning: resultat	+: 60 -: 3 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Libor Rouček, Tokia Saïfi, Nikolaos Salavrakos, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Carmen Romero López, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto, Joachim Zeller
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Petru Constantin Luhan